

L'Awilda amb el seu fill als braços i les doctores Maria Goya i Laura Galian, obstetra i cardiòloga de l'Hospital Vall d'Hebron. PERE VIRGILI

El cor trasplantat que ha resistit dos embarassos (inesperats)

L'Awilda va desenvolupar una cardiopatia durant el primer part

LARA BONILLA
BARCELONA

És una malaltia molt poc comuna: miocardiopatia peripart. És una insuficiència cardíaca que es pot donar al final de l'embaràs o els primers cinc mesos després del part i és potencialment greu. En el cas d'Awilda Matos va ser tan greu que va requerir un trasplantament de cor just després de parir el seu primer fill el 2009 a Anglaterra. Fins llavors, havia sigut una persona sana. "Afortunadament, és una malaltia molt infreqüent, però quan passa pot requerir un trasplantament urgent. És molt dramàtic", sosté Maria Goya, obstetra de la unitat de medicina maternofetal de l'Hospital de la Vall d'Hebron.

Després del trasplantament, l'Awilda, que ara té 34 anys, es va traslladar a Catalunya i ja tenia molt assumit que no tindria més fills –els metges l'hi desaconsellaven– quan, sense planificar-ho, es va quedar embarassada. Se'n va asabentar quan ja estava de quatre mesos. "Em vaig espantar", reco-

neix. Ho va consultar amb l'equip de cardiologia de l'Hospital de Bellvitge, on li feien seguiment del trasplantament, i amb l'equip multidisciplinari d'obstetrícia i cardiologia de la Vall d'Hebron, i va decidir continuar amb l'embaràs. "Tot estava bé i això em va tranquil·litzar per tirar endavant", diu. Hi havia un doble risc. D'una banda, la medicació per evitar el rebuig del cor s'havia d'ajustar, perquè un dels dos fàrmacs que pren és el que s'anomena teratogènic, és a dir, que pot afectar el desenvolupament del fetus. De l'altra, hi havia el risc del part, "perquè la malaltia la va desenvolupar en relació amb el part", explica la cardiòloga de l'Hospital de Bellvitge Elena García Romero.

L'embaràs en dones trasplantades no és habitual. "El primer cas d'embaràs després d'un trasplantament de cor el vam tenir el 1988", recorda Goya. "Les guies actuals de pràctica clínica el desaconsellen perquè el risc de complicacions obstètriques és elevat", admet Laura Galian, metge adjunta del servei de cardiologia de la Vall d'Hebron. Hi ha més risc d'hipertensió, de rebuig

Evidència
Les doctores mantenen que les guies estan obsoletes i ara cal estudiar cada cas

de l'òrgan i de prematuritat del nadó. No obstant, Galian explica que hi ha dones que, malgrat tot, es queden embarassades i s'ha de respectar la seva decisió. "Fa molts anys es desaconsellava l'embaràs a totes i avui dia hem aconseguit embarassos exitosos. S'ha d'individualitzar cada cas perquè l'evidència que hi ha és baixa", afegeix. El mateix opina García Romero: "Per la poca experiència que tenim i per la medicació i el risc que suposa per al fetus es recomana evitar l'embaràs, però l'Awilda estava tenint una evolució correcta, el cor funcionava i les guies són obsoletes, cal individualitzar cada cas".

Estrictes controls mèdics

L'Awilda va viure l'embaràs amb por. Temia el moment del part: "Tenia molta por que el cor tornés a fallar". Tot va anar bé i fa 15 mesos va néixer la seva filla Sharon. Però l'excelsionalitat del cas no acaba aquí. La setmana passada va néixer el seu tercer fill, un nen, el Gabriel. Aquest tercer embaràs també va arribar per sorpresa –el DIU va fallar– i ho va saber al tercer mes de gestació.

Davant la bona experiència de l'anterior embaràs, l'Awilda va decidir continuar amb la gestació. Ha seguit estrictes controls mèdics a la Vall d'Hebron i a Bellvitge. Ha tingut bons embarassos, tot i que tenia més risc de desenvolupar malalties com hipertensió, anèmia, diabetis o infecció del tracte unitari. Aquest tercer part va ser ràpid. "El risc del part no era pel trasplantament en si, perquè la seva evolució havia sigut bona, sinó pel risc de la miocardiopatia. Tot i que ho va fer un cop amb el seu cor original, encara es desconeix quins són els factors desencadenants i no sabem si també ho podria fer amb el cor trasplantat", explica García Romero. Com que la miocardiopatia es pot produir durant o després del part, els metges li faran seguiment durant els tres mesos vinents. Aquest cas ha sigut "un aprenentatge" per a tots els professionals i també ha servit per donar més opcions a les pacients que vinguin darrere. "La tendència és curar-se en salut i desaconsellar l'embaràs, però hi ha un percentatge de dones joves trasplantades i també s'ha de tenir en compte el seu desig gestacional", sosté García Romero. "El més important és que rebin sempre assessorament de cardiologia i d'obstetrícia abans de l'embaràs per saber com serà i quines opcions tenen en cas de cardiopaties molt greus", afegeix Galian.

L'Awilda es mira el seu fill Gabriel i diu que no s'ho creu. Però ja està. Ara està en llista d'espera per a una lligadura de trompes. "Ja n'hi ha prou, ja no vull córrer més riscos".